

Task Force Mensenhandel (II)

Plan van Aanpak 2011- 2014

*De integrale aanpak van
mensenhandel verder
versterken*

Inleiding

Mensenhandel is uitbuiting, moderne slavernij. Het verdienen van grof geld aan lijf en vrijheid van anderen. In de prostitutie, de tuinbouw, de horeca of welke branche dan ook.

De Nationale Task Force Mensenhandel is begin 2008 door de Minister van Justitie voor een periode van drie jaar ingesteld met als opdracht mensenhandel te bestrijden. Ook mensensmokkel, dat sterk met mensenhandel verweven is, behoort tot het aandachtsgebied van de Task Force.

In de afgelopen drie jaar heeft de Task Force veel in beweging gezet¹. Maar het werk is nog niet af. De Task Force is daarom blij dat de minister van Veiligheid en Justitie heeft besloten de termijn van de Task Force te verlengen tot en met februari 2014². In dit Plan van Aanpak kunt u lezen waar de Task Force in die periode mee aan de slag gaat³. De werkwijze van de Task Force laat daarnaast nadrukkelijk ruimte om in te spelen op de actualiteit. De Task Force signaleert knelpunten, initieert beleidsmaatregelen en creëert en verspreidt best practices. Net als in de eerste termijn geldt dat de leden deel nemen met behoud van hun eigen verantwoordelijkheid.

De belangrijkste doelstelling van de Task Force is en blijft te bevorderen en aan te moedigen dat de bestrijding van mensenhandel integraal wordt aangepakt, met inschakeling van alle partners die daar op een of andere manier aan kunnen bijdragen. Bijvoorbeeld door het treffen van preventieve maatregelen, het alert zijn op signalen van mensenhandel, het structureel bemoeilijken van het werk van mensenhandelaren of door het opleggen van sancties aan mensenhandelaren. Zorg voor slachtoffers is een belangrijk onderdeel daarvan.

Aan de integrale aanpak ligt het barrièremodel mensenhandel ten grondslag. Dat maakt inzichtelijk welke stappen mensenhandelaren zetten om hun criminele activiteit te kunnen uitoefenen en welke organisaties een rol kunnen spelen bij het bemoeilijken of sanctioneren daarvan. Bij mensenhandel zijn entree/werving, huisvesting, identiteit, arbeid en financiën benoemd als barrières.

Het uitbouwen van de bestuurlijke aanpak van mensenhandel door gemeenten en het vinden van een structurele oplossing voor de opvang van slachtoffers mensenhandel waren al belangrijke thema's voor de Task Force. De toetreding van Comensha en van de burgemeester van Den Haag tot de Task Force geven aan dat deze onderwerpen hoog op de agenda staan. Verder liggen accenten op de loverboy-problematiek en op de rol die internet speelt bij mensenhandel en bij het aanpakken ervan. In

---

¹ Zie voortgangsrapportages Task Force Mensenhandel 2008-2009 en 2009-2010.

² Het nieuwe instellingsbesluit (besluit van de Minister van Veiligheid en Justitie van 10 maart 2011 met nummer 5687744/11) is gepubliceerd in de Staatscourant no. 5052 van 24 maart 2011.

³ Op het moment van schrijven waren de gevolgen van de bezuinigingen voor de komende jaren nog niet helemaal duidelijk. In algemene zin geldt voor dit plan daarom het voorbehoud van de beschikbaarheid van de benodigde middelen om ze uit te voeren.

het Plan van Aanpak is verder een aantal nog openstaande aanbevelingen uit de zevende rapportage van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel opgenomen. Deze zien op de regeling inzake de tijdelijke vergunning voor slachtoffers en getuigen van mensenhandel regelt, de opvang van slachtoffers en specialisatie binnen de Rechtspraak.

Integrale aanpak betekent informatie delen, krachten bundelen en samenwerken. De Task Force richt zich daarbij met evenveel kracht op uitbuiting in de sexbranche als op arbeidsuitbuiting. Naarmate de integrale aanpak zich verder ontwikkelt, komen steeds nieuwe aandachtsgebieden en partners in beeld waarmee de handen ineen geslagen zouden moeten worden. Aandachtsgebieden als kinderporno, migratie en informele economie, bijvoorbeeld. En overheidspartners buiten de Task Force en buiten Nederland, maar ook private partners.

In 2010 deed het Europees Hof voor de Rechten van de Mens een uitspraak die richtinggevend is voor de aanpak van mensenhandel in Europa. In de zaak Rantsev⁴ wijst het Hof op de verplichting voor lidstaten om de zorg voor slachtoffers goed op orde te hebben, te doen wat mogelijk is om slachtoffers te herkennen en te voorkómen dat mensen slachtoffer worden van mensenhandel. Verder benadrukt het Hof het belang van internationale samenwerking.

De Task Force ziet deze uitspraak van het Hof als een extra aansporing en steun in de rug voor het uitvoeren van haar opdracht. En beschouwt het als een eer om de komende drie jaar daaraan verder te mogen werken.

Herman Bolhaar
Voorzitter van de Task Force Mensenhandel II

Maart 2011

---

⁴ *Rantsev v. Cyprus and Russia*, Chamber Judgment, Application No. 25965/04, 7 January 2010

Leeswijzer

In dit Plan van Aanpak staan de belangrijkste aandachtsgebieden, doelstellingen en activiteiten van de Task Force II voor de periode 2011 tot en met februari 2014 op een rij.

In de hoofdstukken 1 t/m 11 is het streven voor de komende jaren, nl. het verder uitbouwen van de integrale aanpak van mensenhandel, opgeknipt in een algemeen hoofdstuk en tien wat meer specifieke hoofdstukken over deelonderwerpen. Die hangen uiteraard ook onderling met elkaar samen.

Het gaat om de volgende hoofdstukken:

1. Integrale aanpak
2. Bestuurlijke aanpak
3. Arbeidsuitbuiting
4. Informatie-uitwisseling
5. Vreemdelingenrechtelijke aspecten
6. Slachtoffers: opvang, zorg en positie
7. Internationale samenwerking
8. Expertise Rechterlijke Macht
9. Loverboys
10. Aanpak criminele samenwerkingsverbanden
11. Internet

De elf hoofdstukken bestaan steeds uit een korte inleiding, doelstellingen en de activiteiten die moeten leiden tot het bereiken daarvan.

Steeds worden de Task Force leden genoemd die voor het uitvoeren van de activiteiten primair verantwoordelijk zijn. Daarbij zijn ze uiteraard afhankelijk van de inzet van andere Task Force-leden.

Als bijlage is een ledenlijst van de Task Force toegevoegd.

1. Integrale Aanpak (OM (Bolhaar/ Van Nimwegen), Politie (Bik), V&J (Van Rijn), Bestuur)

In de afgelopen jaren is door veel partijen veel werk verzet om mensenhandel steeds meer in gezamenlijkheid aan te pakken. De komende jaren gaat dat verder. Dat betekent dat steeds nieuwe manieren van werken zullen worden ontwikkeld, kennis en ervaring zullen worden geborgd en nieuwe partners betrokken. De Task Force-partners houden onderling zicht op hun prestaties en spreken elkaar aan op hun rollen en verantwoordelijkheden.

In zeven proeftuinen wordt op vernieuwende wijze aan de aanpak van mensenhandel gewerkt. Vier daarvan zien op sexuele uitbuiting, twee andere op arbeidsuitbuiting en de zevende gaat over Chinese mensenhandel en mensensmokkel. Pilots zijn er op de thema's loverboys (zie hoofdstuk 9) en op het signaleren en aanpakken van situaties waarin vrouwen worden meegenomen met het oogmerk hen in Nederland in de prostitutie te brengen⁵. Dit is een van de gedragingen die strafbaar zijn gesteld in het mensenhandelartikel (art. 273f) van het wetboek van strafrecht.

De proeftuinen en pilots, maar ook andere initiatieven zoals de ketenaanpak die in diverse gemeenten is ontwikkeld, leveren een schat aan kennis en best practices op. Het is van belang dat die gemakkelijk toegankelijk worden voor de professionals in het veld.

In de afgelopen jaren is op het gebied van bewustwording en het promoten van integraal werken in de organisaties die deelnemen aan de Task Force veel geïnitieerd. De komende jaren moet dat een vaste plaats krijgen in de staande organisatie.

Naarmate het barrièremodel verder is ontwikkeld en er meer facetten van het fenomeen mensenhandel in beeld komen, wordt ook steeds duidelijker dat partners buiten de Task Force, zowel publieke als private, moeten worden ingeschakeld bij de aanpak van mensenhandel. En met hen duidelijk krijgen op welke wijze zij een bijdrage kunnen leveren in de bestrijding van uitbuiting en mensensmokkel. Bijvoorbeeld in de preventieve sfeer of bij het opvangen van signalen van mensenhandel. Te denken valt bijvoorbeeld aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (bijv. ivm loverboyproblematiek), brancheorganisaties (Horeca, uitzendbranche), internetproviders/ webhosts, werkgeversorganisaties, werknemersorganisaties/ vakbonden en vervoersmaatschappijen.

De deelnemers aan de Task Force willen graag inzichtelijk maken wat hun activiteiten en prestaties zijn en elkaar scherp houden op rollen en verantwoordelijkheden. De wijze waarop in gemeenten toezicht en controle op de prostitutiesector wordt geregeld heeft daarbij speciale aandacht. De Task Force schreef in haar eerste termijn een handreiking voor het inrichten van dat toezicht middels gemengde controles en hecht er groot belang aan dat dat ook daadwerkelijk van de grond komt. Nu en straks bij de implementatie en uitvoering van de Wet Regulering

---

⁵ Voortzetting van deze pilot is onder voorbehoud van het juridisch traject dat in gang is gezet n.a.v. een uitspraak van de Raad van State en dat moet leiden tot het vastleggen van waarborgen voor de uitvoering van het mobiele toezicht in een wettelijk voorschrift.

Prostitutie⁶. Die stelt dat met het toezicht in ieder geval ook ambtenaren van de gemeente mee zijn belast. De Task Force zal pro-actief betrokken zijn bij de implementatie van deze wet, waarvoor de eerste verantwoordelijkheid bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie ligt.

Doelstellingen/ acties:

1. Verbreden van de korpsmonitor naar een visitatiemethode waarbij breder dan alleen politieel de voortgang op de bestrijding van Mensenhandel kan worden vastgesteld en van de ontwikkelingen kan worden geleerd. De wijze waarop het toezicht is vormgegeven zouden daarvan in ieder geval deel moeten uitmaken. Voorbereiding 2011. Realisatie 2012.
2. De Task Force brengt in 2011 bezoeken aan de proeftuinen die eerder nog niet bezocht werden en speelt een rol bij het oplossen van knelpunten die in de proeftuinen naar voren komen.
3. De proeftuinen en pilots worden afgerond (2011 en 2012). De resultaten worden verspreid, bijvoorbeeld in bijeenkomsten waar de bevindingen met andere partners gedeeld worden, waar mogelijk digitaal beschikbaar gemaakt binnen de diverse organisaties (2011 en 2012) en het gebruik ervan bevordert; daarbij is er speciale aandacht voor het borgen en onderhouden van de kennis en ervaringen uit de proeftuinen.
4. Binnen de organisaties die deelnemen aan de Task Force wordt het integraal werken de komende jaren verder verankerd en geborgd (doorlopend).
5. Nader uitwerken van het idee van een gezamenlijk digitaal platform (e-portal) waarin Task Force-partners (te beginnen met politie, OM, bestuur (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid), Koninklijke Marechaussee en het ministerie van Sociale Zaken (SZW)/ Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst (SIOD) en de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND)) informatie kunnen halen en brengen op het gebied van de integrale aanpak van de mensenhandel en uitbuiting. En indien mogelijk te komen tot de oprichting van een dergelijk platform. In 2011 wordt een voorstel voor een dergelijk platform uitgewerkt. In 2012 wordt het stapsgewijs geoëperationaliseerd. Eind 2013 is het platform operationeel.
6. Vanuit de Task Force wordt de komende jaren met partners van binnen en van buiten de overheid het gesprek aangegaan over mogelijke betrokkenheid bij de aanpak van mensenhandel. In TF-vergaderingen wordt regelmatig geïnventariseerd met welke partners is gesproken/ zou moeten worden gesproken en over het vervolg op die contacten (doorlopend).
7. De Task Force zal door het Ministerie van Veiligheid en Justitie betrokken worden bij de implementatie van de Wet Regulering Prostitutie, m.n. door het leveren van input in de fase waarin het implementatieplan wordt opgesteld (2011/ afhankelijk van de parlementaire behandeling). Tevens zullen via de Task Force in de praktijk ervaren knelpunten bij het uitvoeren van de wet onder de aandacht van het Ministerie van VenJ gebracht worden (doorlopend). Het uitvoeren van toezicht door gemengde controleteams is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

---

⁶ Die is op het moment van schrijven in behandeling bij de Eerste Kamer

8. De Task Force promoot gemengde controles, zoals beschreven in de Handreiking Ketenregie en Toezicht uit de eerste termijn van de Task Force. De gemeentebestuurders in de Task Force hebben daarbij een centrale rol. Hiervoor worden de lijnen van o.a. de Riecs/ het Liec en de VNG benut. Belangrijk middel is het creëren en uitdragen van best practise.

8. Er wordt een communicatiestrategie over de aanpak van Mensenhandel ontwikkeld. Onderdeel daarvan zijn een gedeelde kernboodschap en gerichte communicatie-activiteiten ter ondersteuning van de aanpak van mensenhandel. Daarbij kan het gaan om acties uit dit Plan van Aanpak of om acties daar buiten. Uiterlijk in het voorjaar van 2012 is de kernboodschap geformuleerd en zijn er voorstellen voor communicatie-activiteiten. Die worden in de periode 2012 en 2013 uitgevoerd, of eerder wanneer de gelegenheid zich voordoet.

2. Bestuurlijke aanpak (V&J (Van Rijn), Bestuur)

Om gemeenten te faciliteren bij het aanpakken van georganiseerde misdaad, waaronder mensenhandel, zijn in de afgelopen twee jaar elf Regionale en één Landelijk informatie- en expertise centrum opgericht (Riecs en Liec). De Riecs bieden gemeenten advies en ondersteuning bij het inzetten van bestuurlijke instrumenten en bij het versterken van de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen opsporingspartijen en bestuurlijke partijen. Het Liec heeft een vergelijkbare taak, maar dan op landelijke schaal.

Gemeenten, Riecs en Liec geven steeds meer vorm aan de bestuurlijke aanpak van mensenhandel en deze aanpak werkt. In dit plan van aanpak wordt ingezet op de verdere versterking ervan. Hiertoe zal de bewustwording over deze problematiek bij gemeenten worden vergroot en zal de aanpak worden verbeterd en geïntensiveerd.

Doelstellingen/ acties:

1. Het ministerie van veiligheid en justitie stelt in het derde kwartaal van 2011, samen met de bestuurlijke partners, een communicatieplan op omtrent de vergroting van de bewustwording van gemeenten. De maatregelen uit het plan zullen zich richten op burgemeesters, wethouders en gemeenteraden en in de periode tot eind 2012 worden uitgevoerd.
2. Ter vergroting van kennis en vaardigheden bij gemeenten zullen;
  - a. best practices en beproefde instrumenten gedeeld worden via de site van het CCV of de nog door de TF te ontwikkelen portal (zie onder hoofdstuk 1);
  - b. door het ministerie van veiligheid en justitie opleidingsmodules mensenhandel voor gemeenteambtenaren ontwikkeld worden (4^e kwartaal 2012);
  - c. en door CCV/ministerie van veiligheid en justitie een gemeentelijk netwerk voor het delen van expertise gecreëerd worden (2^e kwartaal 2012)
3. In de periode tot eind 2012 wordt ingezet op versterking van ketenregie onder leiding van het openbaar bestuur en op een

- verdere intensivering van de bestuurlijke aanpak mensenhandel door Riecs en het Liec. Bevordering van toezicht middels gemengde controleteams is daar ook onderdeel van.
4. Het ministerie van veiligheid en justitie geeft verder uitvoering aan het in 2010 opgestelde versterkingsplan bestuurlijke aanpak. De inzet zal gericht zijn op:
    - a. Het brengen van aanbevelingen uit proeftuinen naar gemeenten;
    - b. Het implementeren van de uitkomsten van de pilot koppeling Riec-EMM.
  5. Inzake de versterking van de bestuurlijke aanpak maakt het ministerie van veiligheid en justitie met de Riecs/Liec afspraken omtrent:
    - a. Structureren van informatie-uitwisseling via Riecs en LIEC. (zie ook hoofdstuk 'informatie-uitwisseling');
    - b. Aansluiten van landelijke opsporingsorganisaties en inspectiediensten (KMAR, SIOD, DNR en AI) op het Riec/Liec (3^e kwartaal 2011);
    - c. Implementeren van integrale handhavingsacties (1^e kwartaal 2012);
    - d. Het format voor bestuurlijke rapportages (eind 2011);
    - e. Aanpak van arbeidsuitbuiting.
  6. Het ministerie van Veiligheid en Justitie ontwikkelt samen met de betrokken partners eind 2011 een plan ter intensivering van de samenwerking met private partijen.

3. Arbeidsuitbuiting (SZW (Vlug))

Mensenhandel met het oogmerk van uitbuiting via arbeid of diensten speelt zich onder andere af in het domein werk en inkomen. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is verantwoordelijk voor de beleidsmatige aanpak. De opsporing is belegd bij de SIOD en bij de Politie. De Arbeidsinspectie draagt bij aan de bestrijding van arbeidsuitbuiting door de bestuurlijke aanpak van werkgevers die misbruik maken van kwetsbare arbeidskrachten en speelt een belangrijke rol bij het doorgeven van signalen van arbeidsuitbuiting. Met steeds meer opsporingsonderzoeken en de eerste veroordelingen is in 2010 een beweging ingezet die de komende jaren moet worden voortgezet.

Doelstellingen/ acties:

1. Het vergroten van awareness, kennis en/of vaardigheden onder alle professionals die in aanraking kunnen komen met mogelijke situaties van arbeidsuitbuiting tijdens de uitoefening van hun functie. Te denken valt hierbij aan inspecteurs van de Arbeidsinspecteur, maar ook aan onderzoekers van de SIOD, politie, ambtenaren van de Belastingdienst, UWV, SVB en zeker ook Gemeenten. In 2011 e.v. zullen medewerkers van de AI en Siod-onderzoekers worden getraind. Eind 2012 staan opleidingsmodules voor gemeente-ambtenaren op het programma (zie H. 2).

2. De SIOD blijft op internationaal vlak intensief samenwerken in de opsporing. Zo wordt de samenwerking met Europese instanties, met name Europol versterkt (2011).
3. In het kader van een generieke aanscherping van het handhavingsbeleid van de SZW-wetgeving worden uiterlijk op 1 juli 2012 boetes bij overtredingen van de Wet arbeid vreemdelingen en de Wet minimum loon fors hoger en worden er ook nieuwe instrumenten geïntroduceerd, te weten: preventieve last onder dwangsom en stillegging
4. O.a. in de proeftuin over Chinese mensenhandel en mensensmokkel (zie hoofdstuk 1) voeren AI en SIOD in samenwerking met andere instanties analyses uit waar op basis van slimme data-analyse fenomenen in kaart kunnen worden gebracht. Uit analyses komen bestuursrechtelijke (AI) en strafrechtelijke (SIOD) onderzoeken voort (2011-2012).
5. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid doet in samenwerking met andere departementen (V&J, I&A) aan kennisuitbreiding rond (potentiële) risicogroepen bij arbeid en het verlenen van diensten (1^e helft 2012).
6. SZW ontwikkelt een stroomschema arbeidsuitbuiting en verspreidt dat onder de ketenpartners (2011).
7. SZW/ SIOD breidt samen met het OM haar kennis uit naar de verschillende BOB-middelen die ingezet kunnen worden in de bestrijding van mensenhandel (2011).
8. In 2011 zal SZW de bewustwordingscampagne voortzetten. SZW zal het bestaan van arbeidsuitbuiting en mogelijkheden om arbeidsuitbuiting te bestrijden onder de aandacht brengen bij ambassades in Nederland, gemeenten en regionale coördinatiepunten fraudebestrijding (tweede helft 2012).

4. Informatie-uitwisseling (Politie (Bik), V&J (Van Rijn), Bestuur, KMAR (Peperkoorn))

Binnen dit thema zijn twee sporen te benoemen. Ten eerste gaat het om de technische realisatie en de versteviging van de uitwisseling van operationele data. De integrale aanpak eist dat gegevens en informatie van de partners wordt gedeeld. Het Expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel (EMM) en de Landelijke en Regionale expertise en informatiecentra (LIEC en RIECs) vergaren, analyseren en veredelen gegevens. Belangrijke leveranciers van informatie zijn bijvoorbeeld politie, FIOD, SIOD, KMAR, IND en gemeenten. Het feitelijk delen van gegevens en informatie en de juridische basis daarvoor is van primair belang. De technische ondersteuning daarvan komt op de tweede plaats. Het tweede spoor betreft het gebruik van data voor structureel onderzoek naar trends en ontwikkelingen. Het is van groot belang om inzicht in de grote lijnen van de ontwikkelingen van mensenhandel en mensensmokkel te hebben. Modus operandi, bijvoorbeeld, of landen van herkomst en bestemming van slachtoffers. Op basis daarvan kan indien nodig de aanpak worden bijgesteld. Een dergelijk inzicht wordt niet alleen verkregen op basis van gegevens van direct bij de aanpak van mensenhandel betrokken partners, maar ook door gebruikmaking van open bronnen.

Doelstelling/ acties:

1. Verdere uitvoering en implementatie van bestuurlijke convenanten inzake informatie-uitwisseling. De toepasbaarheid van het bestuurlijk convenant wordt naar de huidige stand en wenselijke vorm van samenwerking ingericht en uitgerold. Het LIEC zal hiervoor zorgdragen.
2. structureel inrichten van de feitelijke mogelijkheden voor het uitwisselen van de operationele data, om onderzoeken te kunnen uitvoeren, een fenomeen in beeld te brengen, te analyseren en tot een (gezamenlijke) aanpak te kunnen besluiten. Dit kan met werkafspraken, procedures, casusoverleg, indien mogelijk ondersteund door middelen / technologie. LIEC/ RIECs en EMM spelen hierbij een centrale rol. In gezamenlijkheid zal in 2011 in vier casus vanuit deze insteek informatie worden uitgewisseld. Op basis van de opgedane ervaringen zullen in 2012 instrumenten worden gemaakt die de structurele informatie-uitwisseling ondersteunen.
3. Ontwikkelen van een periodieke rapportage met trends en ontwikkelingen. In het najaar van 2011 zal een eerste versie worden opgeleverd met de bestaande participanten. Vanaf 2012 wordt gewerkt aan de doorgroei naar een completer en doelgerichter rapportage.

5. Vreemdelingenrechtelijke aspecten (BZK (Heida), IND (Bok))

Het gaat hier om kwesties in verband met de regeling die voorziet in tijdelijke verblijfsvergunningen voor slachtoffers en getuigen van mensenhandel (de zogenoemde B9-regeling) én over kwesties die zich afspelen op het snijvlak van vreemdelingen- en strafrecht; met name het tegengaan van het misbruiken van legale migratieprocedures voor mensenhandel/ mensensmokkel.

1. de B9-regeling, regelt het verblijf van slachtoffers en getuigen zodat politie en justitie strafrechtelijk onderzoek kunnen doen en vervolging kunnen instellen. Het is belangrijk dat de regeling eenduidig wordt uitgevoerd en dat er goede samenwerkingsafspraken bestaan tussen de betrokken ketenpartners. Het is nodig om de procedure zo gestroomlijnd en snel mogelijk te laten verlopen. De betrokken vreemdelingen verkrijgen zo snel duidelijkheid en een snelle regeling is minder aantrekkelijk voor eventueel misbruik. Het is nodig eventueel misbruik van de B9-regeling tegen te gaan, maar dat mag niet ten koste gaan van zorgvuldigheid,
2. Eén van de barrières als het gaat om mensenhandel is de 'toegang tot Nederland'. Hierbij gaat het om de vraag hoe slachtoffers van mensenhandel Nederland binnenkomen. Het misbruik van reguliere procedures of illegaal verblijf zijn methodes die worden gebruikt om slachtoffers in uitbuitingssituaties te brengen (en te houden). Het is van belang het misbruik van reguliere procedures en het voorkomen van illegale wijzen van binnenkomst en verblijf in een zo vroeg mogelijk stadium tegen te gaan. De Mensenhandel- en smokkel Informatie Groep (MIG) van de IND werkt in dit kader nauw samen met opsporingsdiensten, onder meer via het Expertisecentrum Mensenhandel/Mensensmokkel. Rapportages over het van verblijfsprocedures worden door de IND gedeeld met relevante ketenpartners.

Daarnaast speelt de IND als uitvoeringsorganisatie een cruciale rol bij het vroegtijdig detecteren van signalen van mogelijke uitbuiting. In de asielprocedures en bij andere verblijfsrechtelijke aanvraagprocedures wordt hieraan expliciet aandacht besteed. De duidelijke verslaglegging van verklaringen van mogelijke slachtoffers mensenhandel in de vreemdelingrechtelijke procedures over uitbuitingssituaties kunnen ook voor opsporingsdiensten van belang zijn.

Doelstelling/ acties:

1. Informatie over het gevoerde beleid en de ketenafspraken worden onder beheer van de IND op een centraal raadpleegbare website geplaatst die aan de betrokkene ketenpartners maar ook de Zittende Magistratuur en NGO's onder de aandacht zal worden gebracht. (termijn: afhankelijk van inwerkingtreding Wet modern migratiebeleid)
2. Er wordt een ambtelijke werkgroep ingesteld die nagaat hoe de procedure rondom de regeling 'tijdelijke vergunning slachtoffers mensenhandel' versneld kan worden en misbruik van de regeling voorkomen. De werkgroep voert eerder gedane aanbevelingen i.v.m. het versnellen van de afhandeling van geseponeerde aangiften uit en doet aanbevelingen voor verdere efficiency-slagen (3^e kwartaal 2011).
3. Er vindt een bezinning plaats op de vraag welke opsporings- en inspectiediensten de bedenktijd binnen de B9 regeling kunnen aanbieden aan slachtoffers (4^e kwartaal 2011)
4. De IND verzamelt signalen van misbruik van verblijfsprocedures en deelt deze ter voorkoming en bestrijding van misbruik met relevante ketenpartners. Indien er aanleiding toe bestaat worden multi-disciplinaire teams gevormd, teneinde beter gezamenlijk maatregelen te kunnen treffen (doorlopend).
5. Er zal een ronde tafel-bijeenkomst worden georganiseerd om in de keten nader te reflecteren op de vraag hoe de (multi-disciplinaire) bestrijding van misbruik van verblijfsprocedures kan worden geoptimaliseerd (uiterlijk najaar 2012).
6. Het ministerie van Buitenlandse Zaken zal begin juli as. (voor aanvang van mvv-verlening nieuwe studiejaar) een instructie sturen naar alle posten met het verzoek BZ te informeren over die mvv-aanvragen die die twijfels oproepen en aan de IND zijn voorgelegd ter heroverweging. Op deze wijze krijgt BZ inzicht in de signalen van afzonderlijke posten en wordt in staat gesteld mogelijke trends te herkennen. Daarover kan dan overleg gevoerd worden met de IND en andere betrokken instanties (2^e kwartaal 2011).
7. Het moment waarop slachtoffers van mensenhandel die medewerking verlenen aan het strafproces, in aanmerking kunnen komen voor voortgezet verblijf wordt door de Task Force nader bekeken. Eventueel worden hiervoor voorstellen gedaan aan de Minister voor Immigratie en Asiel (1^e kwartaal 2012).

6. Slachtoffers: opvang, zorg en positie (VWS (Den Hoed), Comensha (Marten), Bestuur, V&J (IJerman))

De groep slachtoffers van mensenhandel en hun behoeften zijn divers. Niet alle slachtoffers hebben behoefte aan een crisisplek in de categorale opvang. Vaak is huisvesting –een dak boven het hoofd- voldoende. Minderjarigen hebben andere behoeften dan meerderjarigen. Ook grote groepen slachtoffers van arbeidsuitbuiting hebben vaak anderen behoeften dan individuele slachtoffers van mensenhandel. De rol van de gemeente is van essentieel belang bij het borgen van de zorg en het hulpaanbod aan slachtoffers mensenhandel. Grote gemeenten hebben deze rol opgepakt en zijn ver gevorderd. Kleinere gemeenten hebben vaak weinig of niets geregeld en weten ook niet wat van hen verwacht wordt. Een regiocoördinator kan bij het bieden van zorg aan slachtoffers een belangrijke spilfunctie vervullen. Dat is gebleken in de (weinig) gemeenten waar een dergelijke functionaris actief is.

Per half juni 2010 is de tweejarige pilot Categorale opvang slachtoffers van mensenhandel (COSM) van start gegaan. Daarin zijn vijftig opvangplaatsen ter beschikking gesteld voor slachtoffers van mensenhandel. De pilot is bedoeld om inzicht te krijgen in de aard en omvang van slachtoffers van mensenhandel in Nederland: wie is die groep precies en aan welk soort opvang en begeleiding hebben de geïdentificeerde slachtoffers behoefte? Ter beantwoording van deze vragen, is aan de pilot een onderzoek van het WODC (Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie Centrum) gekoppeld. Aan het einde van de pilot komt het WODC met aanbevelingen.

De doorstroom van slachtoffers mensenhandel vanuit de (vrouwen)opvang naar zelfstandig wonen is een knelpunt. Door de beperkte beschikbaarheid van doorstroomplekken blijven veel mensen langer dan noodzakelijk op hun plek in de opvang. Dit heeft tot gevolg dat ook de instroom van slachtoffers mensenhandel in de (vrouwen)opvang blokkeert.

Slachtoffers van mensenhandel hebben te maken met materiële schade, bijvoorbeeld als gevolg van letsel of misgelopen inkomen, maar vooral ook met immateriële schade, namelijk het geestelijk leed als gevolg van hun uitbuitingssituatie. Het is van belang dat het verhalen van die schade voor hen zo laagdrempelig mogelijk wordt gemaakt.

Doelstellingen/ acties:

1. Rond de zomer van 2011 zal een aantal brieven naar de Kamer gezonden worden op basis waarvan de rol van gemeenten bij de opvang van specifieke groepen nader vormgegeven kan gaan worden. Het betreffen de volgende brieven: visie brede aanpak specifieke groepen, standpunt stelselonderzoek vrouwenopvang en stelselherziening jeugdzorg en overheveling begeleiding van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) naar de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Op basis hiervan kan (mede in samenhang met de tussentijdse rapportage categorale opvang) kan worden gezien welke acties inzake de rol van gemeenten geformuleerd kunnen worden.

2. De Task Force zal halverwege de pilot categorale opvang worden geïnformeerd middels een voortgangsrapportage. Hierin wordt de stand van zaken over de categorale opvang opgenomen, aantallen slachtoffers

die opgevangen zijn en bevindingen tot op heden. Naar aanleiding van deze rapportage zal worden bekeken of nieuwe acties geformuleerd moeten worden (tweede helft 2011).

3. De Task Force moedigt, bijvoorbeeld via de VNG, de aanstelling van regiocoördinatoren bij gemeenten aan. Ten behoeve hiervan schrijft Comensha een blauwdruk die eind 2012 aan de Task Force zal voorliggen.

4. De werkgroep doorstroom van de Federatie Opvang komt in de tweede helft van 2011 met een notitie van aanbevelingen met betrekking tot de doorstroom. Deze notitie zal in de Task Force Mensenhandel worden besproken. Naar aanleiding van de uitkomsten zullen nieuwe acties gedefinieerd worden.

5. Het verbeteren van schadeverhaal voor slachtoffers, m.n. met een beroep op het Schadefonds Geweldsmisdrijven. Concreet gebeurt dit in 2011 door in de brochure over de rechten en plichten van slachtoffers van mensenhandel de mogelijkheid op te nemen voor het verkrijgen van een uitkering van het Schadefonds geweldsmisdrijven - en de overige mogelijkheden voor slachtoffers van mensenhandel om compensatie te krijgen. Deze folder wordt verspreid onder de organisaties die betrokken zijn bij de strijd tegen mensenhandel en zorg voor slachtoffers en is primair bedoeld om slachtoffers voor te lichten; bij de verspreiding van de worden de betreffende instanties specifiek gewezen op de mogelijkheden die het Schadefonds geweldsmisdrijven kan bieden aan slachtoffers van mensenhandel. Onderzocht wordt of in de correspondentie van het OM met slachtoffers/ aangevers een standaardtekst kan worden opgenomen die erop wijst dat slachtoffers van geweldsmisdrijven mogelijk in aanmerking komen voor een uitkering van het Schadefonds geweldsmisdrijven.

6. De SIOD/SZW gaat op diverse manieren de aandacht voor zorg en opvang van slachtoffers verstevigen. Zo gaat de dienst verdere afspraken maken met CoMensha omtrent het aanmelden en de tijdelijke opvang van slachtoffers op en rond de actiedagen, cultural mediators inzetten in het opsporingsproces en investeren in het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden van SIOD-rechercheurs op het terrein van opvang van en zorg voor slachtoffers (2011).

7. Er wordt een draaiboek opgesteld voor de opvang van grote groepen slachtoffers, m.n. van arbeidsuitbuiting (eerste helft 2012). Hierbij werken diverse partners samen, waaronder Comensha, SIOD en V&J.

7. Internationale Samenwerking (BZ (Zeldenrust), V&J (IJzerman))

Mensenhandel is veelal een grensoverschrijdend verschijnsel. Voor een effectieve aanpak is internationale samenwerking dan ook geboden, multilateraal en bilateraal, dit laatste in het bijzonder ook met de herkomstlanden van slachtoffers (en van daders) en met transitlanden.

Doelstellingen/ acties:

1. Voortbouwend op succesvolle projecten die de afgelopen jaren met Bulgarije zijn uitgevoerd, zullen in 2011 in twee of meer zaken gezamenlijke onderzoeksteams (JITs) met Bulgarije worden opgezet. Ook met Roemenië wordt een JIT opgezet. Tevens wordt gestreefd naar nauwe

samenwerking in onderzoeken met andere bronlanden, in Europa en daar buitne. Voorts bevordert Nederland de rol en betrokkenheid van Europol en Eurojust bij gezamenlijke Europese inspanningen.

2. In EU-verband zal Nederland aandacht blijven vragen voor de bestuurlijke aanpak van mensenhandel en de verdere ontwikkeling ervan bepleiten, bijvoorbeeld waar het gaat om de mogelijkheden om informatie uit te wisselen tussen bestuurlijke autoriteiten en politieke en justitiële diensten van de EU-lidstaten

3. Nederland heeft steun verleend aan een Franse aanvraag van gelden in Brussel voor de uitwerking van nadere richtlijnen voor de identificatie van slachtoffers. Indien deze aanvraag wordt gehonoreerd, zal ook van Nederlandse zijde expertise aan het project worden bijgedragen.

4. Nederland zal gelden in Brussel aanvragen t.b.v. de organisatie van een Europese conferentie in mei/juni 2012 over een aantal concrete praktijkgerichte thema's rond de aanpak van mensenhandel.

5. Nederland zal bilateraal en/of breder overleg initiëren met bestemmingslanden die te maken hebben met slachtoffers uit een en hetzelfde herkomstland teneinde informatie en best practices uit te wisselen. Nauwe samenwerking met de buurlanden en andere omliggende landen ligt daarbij voor de hand. Ook Europol kan hierbij een nuttige rol spelen.

6. Arbeidsuitbuiting is in grote delen van de wereld een onderbelicht probleem, ook in Europa. Nederland wil een impuls geven aan opsporing en vervolging van arbeidsgerelateerde mensenhandel in en rond Europa en zal de mogelijkheid onderzoeken om een trainingsproject voor Centraal- en Zuidoost-Europese bronlanden op te zetten met behulp van internationale organisaties.

7. De aantallen slachtoffers van mensenhandel uit Nigeria en andere landen van West-Afrika nemen weer toe, zij het vermoedelijk via andere routes dan voorheen. Voortbouwend op het eerdere project voor training en capaciteitsopbouw in Nigeria wordt getracht een vervolgpilot op te zetten. Tevens wordt gestreefd naar nauwere afstemming en informatie-uitwisseling tussen Europese bestemmingslanden teneinde verschuivingseffecten te voorkomen.

8. Nederland steunt samen met Italië en Noorwegen een project van de Internationale Migratie Organisatie (IOM) in de Nigeriaanse provincies Edo en Lagos, dat beoogt de slachtofferopvang in deze gebieden te verbeteren met inschakeling van zowel het Nigeriaanse agentschap voor de bestrijding van mensenhandel als lokale NGO's. Het project wordt in december 2011 afgerond.

9. Nederland zal trachten een pilot-project op te zetten voor een Snel Actie Team (SAT) in Europees verband, d.w.z. een SAT waarin meerdere lidstaten vertegenwoordigd zijn. Vanuit Nederland zullen waarschijnlijk KMar en IND hieraan deelnemen. Inzet van zo'n team kan een effectief instrument zijn in een regio waar veel slachtoffers vandaan komen. Doel van de inzet van de SAT is te voorkomen dat mogelijke slachtoffers van mensenhandel in onmenselijke situaties terecht komen.

10 Met China is in november 2009 een Memorandum of Understanding (MoU) gesloten inzake politieverwerking bij de aanpak van diverse vormen van grensoverschrijdende criminaliteit, waaronder mensenhandel en mensensmokkel. De dialoog met China over de aanpak van mensenhandel en mensensmokkel zal in het kader van dit MoU worden

voortgezet. Bemoedigend is dat China begin 2010 het VN-protocol inzake mensenhandel ratificeerde. E.e.a. zwaluwstaart ook met de proeftuin over Chinese mensenhandel en mensensmokkel (zie ook hoofdstuk 1).

11. Met India zal naar verwachting in juni 2011 een Memorandum of Understanding (MoU) over migratievraagstukken worden gesloten. Het ligt in de bedoeling in het kader van dit MoU vervolgens een werkprogramma af te spreken. Hierin zullen onder andere ook studiebezoeken over en weer worden opgenomen ter bespreking van de thema's mensenhandel, mensensmokkel en illegale migratie. Daarnaast financiert de Nederlandse ambassade in New Delhi NGO-projecten die beogen kinderarbeid en vooral de ergste vormen daarvan terug te dringen.

12. Begin 2009 sloten de ministers van Justitie van Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba een MoU over intensivering van de samenwerking bij de voorkoming en bestrijding van mensenhandel, mensensmokkel en illegale migratie. De ministers van (Veiligheid en) Justitie van Curaçao, Sint-Maarten, Aruba en Nederland (inclusief Caribisch Nederland), zijn voornemens dit MoU in geactualiseerde vorm voort te zetten. In juni 2011 zal het vernieuwde MoU getekend worden. Ter voorbereiding vond in april 2011 een expertbijeenkomst plaats. Aan de visumafdelingen van ambassades in omliggende landen wordt additionele training gegeven in het herkennen van signalen die op mensenhandel kunnen duiden.

8. Expertise Rechterlijke Macht (Rechtspraak (Naves), OM (Bolhaar/ Van Nimwegen))

Naast de integrale, blijft de strafrechtelijke aanpak van groot belang in de strijd tegen mensenhandel. Om zaken goed aan de rechter voor te kunnen leggen en om ze goed berecht te krijgen is expertise bij OM en Rechtspraak van het grootste belang. Het gaat daarbij om kennis, gekoppeld aan organisatie. Wat betreft dat laatste: het kabinet heeft plannen ontvouwd tot herziening van de gerechtelijke kaart van Nederland. Streefdatum voor invoering is medio 2012. Mede vanuit de ambitie om de kwaliteit van de rechtspraak een impuls te geven wordt het aantal rechtbanken teruggebracht van negentien tien; het aantal gerechtshoven gaat van vijf naar vier. In het kader van die operatie wordt onderzocht of bepaalde categorieën specialistische zaken, waaronder mensenhandelzaken, bij een beperkt aantal gerechten in Nederland kan worden geconcentreerd. De Raad voor de Rechtspraak en het College van Procureurs-generaal hebben de minister geadviseerd in de wet een bepaling op te nemen die dat regelt. De Raad voor de Rechtspraak streeft naar vier gerechten, voor het College staat dat aantal nog niet op voorhand vast.

Doelstelling/actie:

1. Concentratie van mensenhandelzaken bij een beperkt aantal gerechten in Nederland (Rechtspraak en OM, in 2012/ afhankelijk van advies Raad van State en verder wetgevingstraject)
2. Stimuleren dat bedoelde gerechten onderling afspraken maken en gericht investeren in het opbouwen van expertise op het terrein van

mensenhandel (Rechtspraak, 2012/ 2013 eveneens afhankelijk van wetgevingstraject).

3. het opstellen van een richtlijn strafvordering arbeidsuitbuiting, in vervolg op richtlijn strafvordering seksuele uitbuiting van vorig jaar (OM, tweede helft 2011/ eerste helft 2012)

4. het opstellen van een (interne) handleiding mensenhandel-requisitoir voor mensenhandelofficieren (OM, tweede helft 2011, eerste helft 2012)

9. Loverboys (V&J (IJzerman), Bestuur (Kriens), VWS (Den Hoed))

De aanpak van de loverboyproblematiek heeft een plaats in meerdere hoofdstukken in dit Plan van Aanpak. Zie bijvoorbeeld hoofdstuk 6 en 11. Daarnaast ontwikkelt de TF een aantal activiteiten die specifiek op dit probleem zien. Belangrijk daarin is de Rotterdamse *Pilot 'loverboys zijn laffe boys'*. Dat is een tweejarige pilot die in april 2010 van start is gegaan. De pilot wordt gefinancierd door het ministerie van Justitie, politie en de gemeente Rotterdam. De pilot heeft als doel: voorkomen en stoppen van loverboy-activiteiten, het voorkomen van slachtofferschap; beschermen van slachtoffers van uitbuiting (opvang, zorg i.s.m. het jeugdveld); ontwikkelen van een effectieve (media) strategie om deze doelstellingen te helpen realiseren.

Bij de vaststelling van de begroting van Jeugd en Gezin voor 2010 is een motie van het lid Langkamp aangenomen, waarin de regering wordt verzocht een plan te ontwikkelen voor het stimuleren van preventieve zorg, begeleiding en opvangplekken voor slachtoffers loverboys. Met deze motie wilde de indiener zoveel mogelijk voorkomen dat slachtoffers in de gesloten jeugdzorg terechtkomen. Voormalig Minister Rouvoet heeft hierop toegezegd een inventarisatie te laten uitvoeren naar de aard en omvang van de problematiek van de slachtoffers van loverboys.

Doelstelling/ actie

1. (als resultaat van de pilot) Algemeen bruikbare procedures en werkwijzen voor onder meer gerichte methodieken van informatievergaring (o.a. via internet), de persoonsgerichte aanpak en het toepassen van bestuurlijke, fiscale en strafrechtelijke mogelijkheden.
2. (als resultaat van de pilot) Het ontwikkelen van methodes van tegenhouden van loverboys. Er wordt ingezet op 'social media' (chatsites, profielsites, twitter) en lokprofielen van (minderjarige) meisjes.
3. (als onderdeel van de pilot) Voorlichtingscampagne in de gemeenten in de regio Rotterdam. De campagne richt zich op potentiële slachtoffers en daders, middels o.a. lespakketten en optredens op scholen.
4. Een werkwijze ontwikkelen die ervoor zorgt dat het contact tussen politie en het jeugdveld (jeugdzorg/ Raad voor de Kinderbescherming) soepeler verloopt, bijvoorbeeld om ervoor te zorgen dat minderjarige slachtoffers op de juiste opvangplek terecht komen.
5. In april 2011 start het ministerie van VWS een inventariserend onderzoek naar de aard en omvang van de problematiek van slachtoffers loverboys. In dit onderzoek wordt o.a. verkend hoe de deskundigheid over slachtoffers in de (gesloten) jeugdzorg vergroot kan worden. Daarbij

wordt specifiek aandacht besteed aan de licht verstandelijk gehandicapten (LVG). Het onderzoek is naar verwachting in het najaar gereed.

6. Het ministerie van V&J stelt een handreiking op voor de aanpak van loverboys en de opvang van slachtoffers. Die zal in de eerste helft van 2012 gereed zijn. Er zal o.m. gebruik worden gemaakt van de ervaringen en aanbevelingen uit de Rotterdamse pilot en de resultaten van het onderzoek bedoeld onder punt 5.

7. Conferentie over loverboyproblematiek in het voorjaar van 2012.

10. Aanpak criminele samenwerkingsverbanden en afnemen crimineel vermogen (OM (Bolhaar/ Van Nimwegen), Politie (Bik))

De minister van V&J heeft zich ten doel gesteld het aantal aangepakte criminele samenwerkingsverbanden (csv's), onder andere op het thema mensenhandel, in de periode 2011-2014 te verdubbelen. Daarbij hoort ook het streven om in alle mensenhandelonderzoeken financieel te rechercheren met het oog op het afnemen van crimineel vermogen.

Doelstelling/actie:

De Task Force speelt een aanjagende rol bij het bereiken van deze doelstelling, althans voor wat betreft het thema mensenhandel. Dit betreft m.n. de politie, de KMAR, de SIOD en het OM.

11. Internet (V&J (Van Rijn), Politie (Bik), SZW (Vlug), KMAR (Peperkoorn))

Internet en de virtuele wereld zijn een belangrijk aandachtspunt voor de Task Force bij de bestrijding van de loverboyproblematiek (zie ook hoofdstuk 9), maar ook breder bij zowel sexuele uitbuiting als arbeidsuitbuiting. De nieuwe (social) media worden steeds vaker gebruikt voor criminele handelingen, zoals het aanbieden van illegale escort en prostitutie, werving van prostituees ('grooming') en bemiddeling voor (illegale) arbeid. Deze tendens zal zich doorzetten en criminelen zullen zich voortdurend van de nieuwste technieken en media blijven bedienen. Bij de organisaties die belast zijn met de handhaving en opsporing in verband met mensenhandel zijn de kennis en de faciliteiten die nodig zijn om het gebruik van internet als middel voor criminele handelen effectief aan te pakken en te verhinderen nog niet op het gewenste niveau. De internetstrategie van de politie d.d. januari 2011 biedt kansen als leidraad voor de betrokken partners. Uitgangspunt van de strategie is dat het internet wordt gebruikt voor het tegengaan en opsporen van seksuele en overige vormen van uitbuiting. Heel concreet noemt de strategie het investeren op jeugd, het verbeteren van opsporingssites en het doorontwikkelen van internetsurveillance.

Prostitutie toezicht

Sekserelateerde bedrijvigheid via internet is bijna ongrijpbaar en daardoor een lastig te handhaven fenomenen. Met het voorstel Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche zal het toezicht en de handhaving vergemakkelijkt worden doordat het

onderscheid tussen het legale en het illegale deel van de branche duidelijker zal worden. Na inwerkingtreding van de wet mogen alleen vergunde bedrijven en geregistreerde prostituees seksuele dienstverlening aanbieden. Criminele uitwassen zijn straks gemakkelijker te onderscheiden van de vergunde branche, omdat zij geen vergunning/registratienummer kunnen laten zien. In de oude situatie kon er nog sprake zijn van niet-vergunde, maar wel legale, ondernemingen. In de nieuwe situatie komt hieraan een eind: niet-vergunde en niet geregistreerd zijn dan per definitie illegaal. Dat maakt toezicht en handhaving makkelijker.

De aanpak van het illegale aanbod van prostitutie op internet is een samenspel tussen gemeenten en politie waarbij de politie zich richt op de misstanden, illegale vreemdelingen en leeftijd. Er dient ervaring opgedaan te worden met betrekking tot 'digitaal' toezicht. Vervolgens dient deze ervaring / kennis verder te worden ontwikkeld met het oog op de Wrp en beschikbaar worden gesteld aan gemeenten en korpsen.

Doelstelling/ acties:

1. Aan de hand van de internetstrategie van de politie en de ervaringen in de pilot 'loverboys' onderzoeken de Siod en de KMAR of deze internetstrategie ook kan worden benut voor hun aanpak mensenhandel/ mensensmokkel (tweede helft 2012).
2. De politie onderzoekt - evt in samenwerking met de SIOD / KMar- op landelijke schaal op het onderwerp escort, niet locatiegebonden en niet vergund. Hierbij gaat het de (on) mogelijkheden om via internetsurveillance het in kaart brengen van de impact/ ernst / omvang en aanpak (bestuurlijk, strafrechtelijk) van deze vorm van escort. Hiervoor kan een beperkte pilot worden uitgevoerd om meer zicht te krijgen op de wijze waarop dit fenomeen aangepakt kan worden en wat dit betekent voor de betrokken instanties in de bestrijding van deze vorm (eerste helft 2012).
3. In 2012 komt op initiatief van het ministerie van V&J een handreiking/tool voor de opsporing van illegale prostitutie op internet ter beschikking van korpsen/gemeenten ter ondersteuning van hun toezichthoudende taak.

Bijlage

Leden Task Force Mensenhandel II

Mr. H.J. Bolhaar, voorzitter (Openbaar Ministerie, voorzitter College van Procureurs-generaal)
Dhr. van Aartsen (burgemeester van Den Haag)
Dhr. R.G.C. Bik (Korps Landelijk Politiediensten, korpschef)
Dhr. F.C. van Beuningen (Ministerie van Buitenlandse Zaken, Hoofd Afdeling Terrorismebestrijding en Nationale Veiligheid (DVB/TN))
Mw. drs. J.A. Bok (IND, plv. Directeur stafdirectie uitvoeringsbeleid)
Dhr. P.M. Bruinooge (burgemeester van Alkmaar)
Mw. Mr. C.E. Dettmeijer-Vermeulen (Nationaal Rapporteur Mensenhandel)
Dhr. H. Heida (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, directeur Migratiebeleid)
Mw. Drs. A. den Hoed (Ministerie van VWS, afdelingshoofd Directie Maatschappelijke Ondersteuning)
Mr. W.J.B. ten Kate (Openbaar Ministerie, landelijk coördinerend officier)
Mw. J. Kriens (wethouder Financiën, Bestuur en Organisatie, Volksgezondheid en Maatschappelijke Ondersteuning te Rotterdam)
Dhr. J. Marten (Comensha/ La Strada Nederland, manager)
Mr. H.C. Naves (president rechtbank Breda)
Mr. M.C.W.M. Van Nimwegen (Openbaar Ministerie, Procureur-generaal)
A.A. Peperkoorn EMPM, brigade-generaal (Koninklijke Marechaussee, directeur Operaties)
Mw. dr. Ir. A.M.C. van Rijn, Ministerie van Veiligheid en Justitie, directeur Veiligheid en Bestuur
Mw. Drs. J.C.W. Vlug (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, directeur Directie Arbeidsverhoudingen)
Drs. A. IJzerman MPA (Ministerie van Veiligheid en Justitie, directeur rechtshandhaving en criminaliteitsbestrijding)
Mr. A. Wolfsen (burgemeester van Utrecht)